

I OCAK – 31 ARALIK 2008 ARASI ODAMIZ FUAR TEŞVİKLERİNİN ANALİZİ

I. GİRİŞ

Odamızca, 2008 yılında 63 fuara katılan 461 üyemize 344,6 bin TL yurtiçi fuar teşviki ödenmiştir. Ödenen teşvikler, 2007 yılına ait verilerle karşılaştırıldığında düşüş göstermektedir. 2008 yılı Ocak-Aralık dönemi ve 2007 yılı Ocak-Aralık dönemine ilişkin karşılaştırmalı rakamlar Tablo 1'de yer almaktadır.

Tablo 1: 2007 ve 2008 Yılları

Fuar Teşvikleri Karşılaştırması

	Teşvik verilen fuar sayısı	Teşvik verilen firma sayısı	Ödenen teşvik tutarı
2007	80	638	497,1 TL
2008	63	451	344,6 TL
Değişim	%-21,25	%-29,30	%-30,68

Küresel kriz tüm ekonomileri olduğu gibi ülkemizi ve dolayısıyla üyelerimizi de etkilemiştir. Birçok üyemiz maddi yetersizlikler sonucu daha önce katıldıkları fuarlara katılamamışlar ya da kriz sebebiyle fuarlar dünyasına adım atamamışlardır.

Kriz sektörü de önemli ölçüde vurmuştur. 2007 yılında İzmir'de 37 fuar düzenlenmişken, bu rakam 2008 yılında 33'e düşmüştür. Yani, kaba bir hesapla, İzmir fuarcılığında %11'lik bir küçülme olmuştur.

Organizatör firmalar, katılımcı bulmakta zorlanmış ve dolayısıyla birçok fuar küçülme eğilimine girmiş ya da düzenlenmeme durumuna kadar gelmiştir.

Söz konusu durum, fuarcılık sektörü ve üyelerimizin fuarlara katılımını etkilediği gibi, Odamızın ödediği teşvik rakamlarında da kendisini göstermiştir.

2008 yılında ödenen teşvik tutarı, 2007 yılına göre 152,5 Bin TL'lik düşüşle 344,6 bin TL olarak hesaplanmıştır. Bu, %30,68'lük bir düşüşün göstergesidir.

Teşvik tutarında görülen düşüş, teşvik verilen fuar sayısında da kendini göstermiştir.

2007 yılında 80 fuara katılan 638 firmaya teşvik verilmişken, 2008 yılında 63 fuara katılan 451 firma Odamız yurtiçi fuar teşviklerinden yararlanmıştır.

Odamız, fuar teşvikleri aracılığıyla üyelerimizin yeni pazarlara açılabilmesi, ürün ve hizmetlerini daha verimli sergileyebilmelerine yardımcı olma amacını güderken, temel olarak ihtisas fuarları hedef alınmaktadır. Fuarcılıkta 1990'lı yılların başından bu yana ihtisaslaşma yönünde yaşanan güçlü eğilim Odamız fuar teşviklerine de yansımıştır. 2007 yılında teşvik ödenen 63 fuardan sadece İzmir Enternasyonal Fuarı ve Gaziantep'te düzenlenen Uluslararası Irak Fuarı Genel Ticaret Fuarı niteliğindedir. Kalanların tamamı ihtisas fuarıdır.

II. TEŞVİK VERİLEN FUARLARIN İLLER BAZINDA DAĞILIMI (fuar sayısı bakımından)

2008 yılında teşvik ödenen 63 fuarın 19'u İzmir'dedir. İstanbul'da düzenlenen fuarların ise 35'sine teşvik verilmiştir. Teşvik kapsamında kalan diğer 9 fuar Antalya, Bodrum, Konya, Kayseri, Gaziantep ve Ankara'da gerçekleştirilen fuarlardır.

Dolayısıyla, 2008 yılında Odamız tarafından teşvik verilen fuarların %56'sı İstanbul fuarlarından oluşmuştur.

Kalanların %30'u İzmir fuarları, %14'ünü ise diğer şehirler oluşturmaktadır.

III. TEŞVİK ÖDEMELERİNİN İLLER BAZINDA DAĞILIMI (parasal tutar bakımından)

Raporumuzun başında da ifade ettiğimiz gibi, 2008 yılında Odamızca ödenen fuar teşvikleri toplamı 344,6 bin TL'dir.

Bu tutarın iller arasında dağılımı Tablo 1'de belirtilmiştir:

Tablo 1:Teşviklerin İllere Göre Dağılımı (Parasal tutar bakımından)

İL	ÖDENEN TEŞVİK TUTARI (Bin TL)
İZMİR	158,2
KONYA	1,3
İSTANBUL	155,6
GAZİANTEP	8,9
BODRUM	8
KAYSERİ	1,7
ANTALYA	10,9
TOPLAM	344,6 bin TL

2008 yılında Odamızca fuar teşviki olarak dağıtılan paradan en büyük payı %46 ile İzmir almıştır. İzmir'deki fuarlar için ödenen teşvik tutarı 158,2 bin TL'dir.

İkinci sırada %45 ile İstanbul bulunmaktadır. İstanbul'da düzenlenen fuarlara katılan üyelerimize Odamız 155,6 bin TL ödemiştir.

Desteklenen fuarlar bakımından İzmir 19 fuarıyla, fuar başına ortalama 8,3 Bin TL teşvik alırken, İstanbul 4,4 bin TL'lik teşvik almıştır. Elde edilen bu sonuç, İzmir'de yapılan fuarlara üye firmalarımızın daha yoğun bir şekilde katıldıklarının da göstergesidir. Söz konusu gösterge Odamızın İzmirli firmalara ve İzmir Fuarcılığına sağladığı maddi ve manevi katkıların rakamsal ifadesidir.

Odamız teşviklerinden %3 pay alan Gaziantep ve Antalya, sıralamada üçüncü durumdadır. Söz konusu şehirleri %2'lik oranla Bodrum izlemektedir. Kayseri ve Konya fuarlarının toplam oranı da yaklaşık %1'i bulmaktadır.

Kent ve ülke ekonomisinin gelişiminde fuarlar önemli rol oynamaktadır. Firmalara ihracatın kapısını açan etkili faktörlerden biri de yine fuarlardır. Buna karşın İzmir'de ve ülkemizde firmaların fuarlara yeterli düzeyde katılım gösterdiğini söylemek maalesef mümkün değildir. Bu yetersizliğin altında yatan önemli nedenler, fuarcılığın ülkemizde profesyonel bir zemine oturmamış olması, firmaların fuarların sağlayacağı yararlar hakkında geniş bilgiye sahip olmaması sebebiyle fuarlar için parasal kaynak ayırmaya istekli olmaması ya da finansal yetersizlikler olarak sayılabilir.

En verimli pazarlama yöntemlerinden biri olan ve alıcıya satıcıyla yüz yüze görüşme, tüm ürün alternatiflerini aynı çatı altında dokunarak inceleme imkanı sunan fuarlara üyelerimizin katılımını sağlamak, finansman sorunlarını çözmek amacıyla Odamız 1997 yılından günümüze yurtiçi fuar teşvikleri vermektedir.

2004 yılında 309,7 bin TL, 2005 yılında 443,6 bin TL, 2006 yılında 480,9 bin TL, teşvik ödeyen Odamız, 2007 yılında 497,1 bin TL teşvik ödeyerek üyelerimizin fuar katılımlarına önemli miktarda destek sağlamıştır.

Teşviklerden yararlanan üye firmanın ödediği bedelin maksimum 6 m²'lik bedeli Odamız tarafından katılımcıya iade edilmektedir. Söz konusu rakam küçük gibi görünse de üyelerimiz, Odamız fuar teşviklerinden yararlanmak suretiyle fuarlara katılarak hem modern pazarlamanın etkin araçlarından biri olan fuarlara iştirak ederek kendilerini geliştirmekte hem de ülkemiz fuarcılığına katkıda bulunmaktadır.

Kent ve ülke ekonomilerinin kalkınmasına yönelik önemli araçlardan biri olan fuarların teşviklerle desteklenmesi ülke çıkarları için vazgeçilmezdir.

ODAMIZ 2008 YILI FUAR TEŞVİK ANKETLERİ ANALİZİ

Odamız teşviklerinin üye odaklı değerlendirmesinin etkin biçimde gerçekleştirilmesi amacıyla, teşviklerden faydalanan üyelerimize değerlendirme anketi uygulanmıştır. Söz konusu anket "Odamız Yurtiçi Fuar Teşvikleri Uygulama Usul ve Esasları" uyarınca ödeme için ibrazı zorunlu kılınan belgelerden biridir.

Dolayısıyla fuarların katılımcılara sağladığı imkanları ve firmaların tatmin düzeyini, firmanın bu fuara katılım amacı doğrultusundaki istekleri ve söz konusu isteklerinin karşılanıp karşılanmadığı gibi önemli konularda anılan anketlerin yardımıyla bilgi sahibi olabilmekteyiz.

Teşvik alan üyelerimizin fuar sonrası doldurduğu anket 13 sorudan oluşmaktadır. Anılan sorular aracılığıyla, katılımcıların fuar hakkındaki; olumlu - olumsuz görüşlerini, sektöründe ki talepleri ve bunlar gibi katılımcı için önemli olan çoğu bilgiye ulaşılmış olmaktadır.

Fuar sonrası doldurulan anketin yanı sıra, teşvik alan üyelerimizden doldurmaları istenen bir diğer belgede yapısı ve profili hakkındaki bilgilere ulaşmamızı sağlamaktadır. Söz konusu ankete ilişkin bilgiler ve istatistikler Ek 1'dedir.

Odamıza Teşvik Başvurusu Yapan Firmaların Analizi

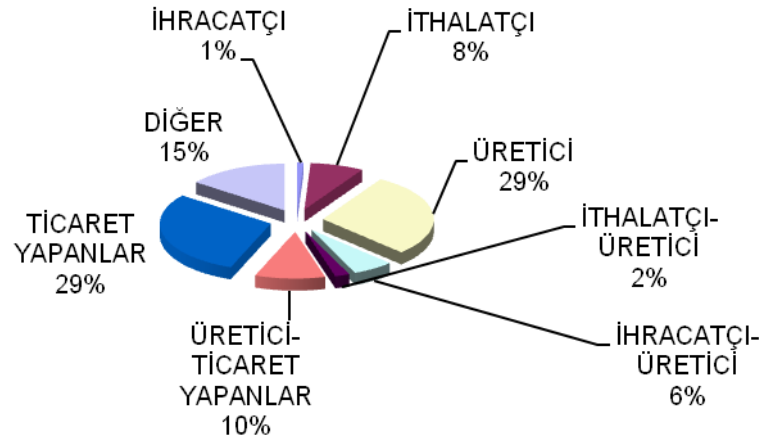
İzmir Ticaret Odası fuar teşvikleri kapsamında olan fuarlara katılan üyelerimizin faaliyet alanları aşağıdaki gibidir,

Tablo 2: GENEL İSTATİSTİKLER

	Yüzde (%)
İHRACATÇI	1
İTHALATÇI	5
ÜRETİCİ	19
İHRACATÇI-ÜRETİCİ	4
İTHALATÇI-ÜRETİCİ	1
ÜRETİCİ-TİCARET YAPANLAR	7
TİCARET YAPANLAR	20
DİĞER	10

Şekil 1:

TEŞVİK ALAN FİRMALARIN FAALİYET ALANLARININ YÜZDESEL DAĞILIMI

Üyelerimizin daha önce Odamız fuar teşviklerinden yararlanma oranlarına da aşağıdaki tablo aracılığı ile ulaşılabilmektedir.

Tablo 3: Üyelerimizin Daha önce Odamız Teşviklerinden Yararlanma Durumu

DAHA ÖNCE TEŞVİK ALMAYANLAR	%52
DAHA ÖNCE TEŞVİK ALANLAR	%48

Şekil 2:

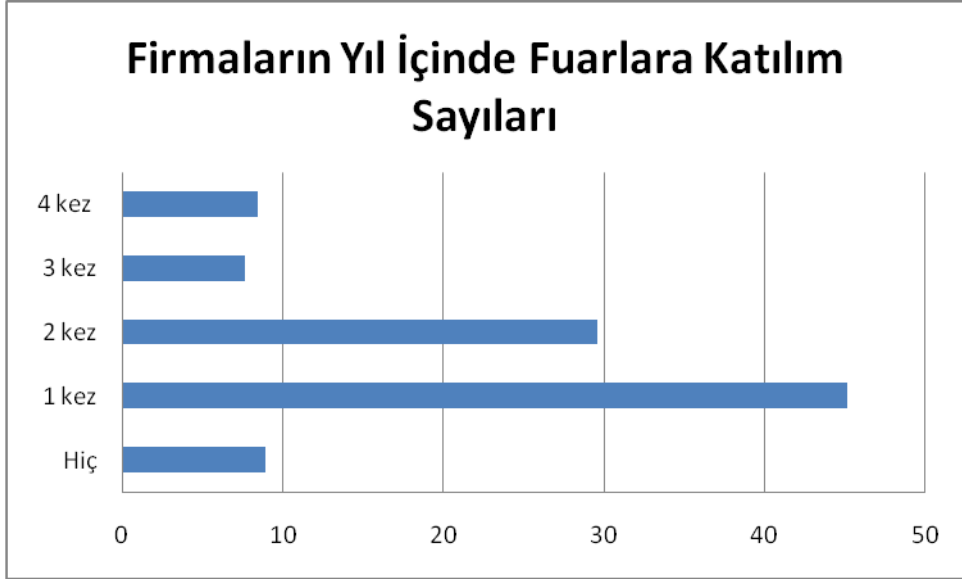

Üyelerimizin yıl içinde gerçekleştirdikleri fuar katılımlarına aşağıdaki tablo aracılığı ile ulaşabilmektedir.

Tablo:4 Üyelerimizin Fuarlara Katılım Sıklıkları

KATILIM SAYISI	YÜZDE (%)
Hiç	9
Yılda 1 kez	45
Yılda 2 kez	30
Yılda 3 kez	8
Yılda 4 kez	8

Şekil 3:

Firmaların geneline bakıldığında, büyük bir kısmı fuarlara yıl içinde yalnızca bir kez katılmayı tercih etmektedir. Yıl içinde birden fazla fuara katılan firma sayısı oldukça azdır.

Üyelerimizin firma profillerine ilave olarak 13 sorudan oluşan değerlendirme anketine ilişkin istatistikler aşağıda sunulmaktadır. Bu istatistikler, teşvik verdiğimiz 60 fuar için verilen görüşlerin toplamını göstermektedir. Yanı sıra her bir fuar için ayrıca istatistikler çıkarılmıştır.

Tablo 5: Üyelerimizin Katıldıkları Fuarlar Hakkındaki İzlenimleri

SORU I: Fuar hakkındaki izlenimleriniz	
ÇOK İYİ	%21
İYİ	%53
ORTA	%21
KÖTÜ	%5

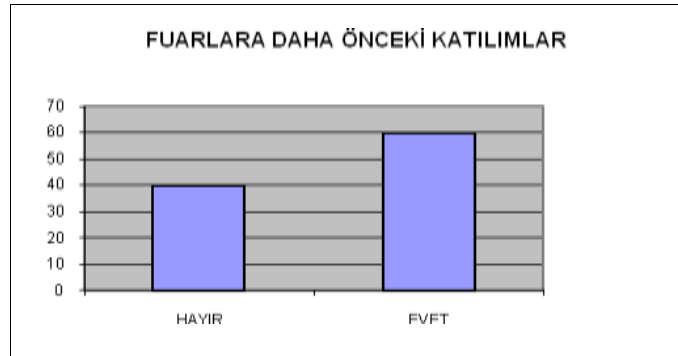
Şekil 4:

Tablo 6: Üyelerimizin Aynı Fuarı Daha Önceki İştirakleri

SORU 2: Firmanız daha önce bu fuara katılmış mıydı?	
HAYIR	%40
EVET	%60

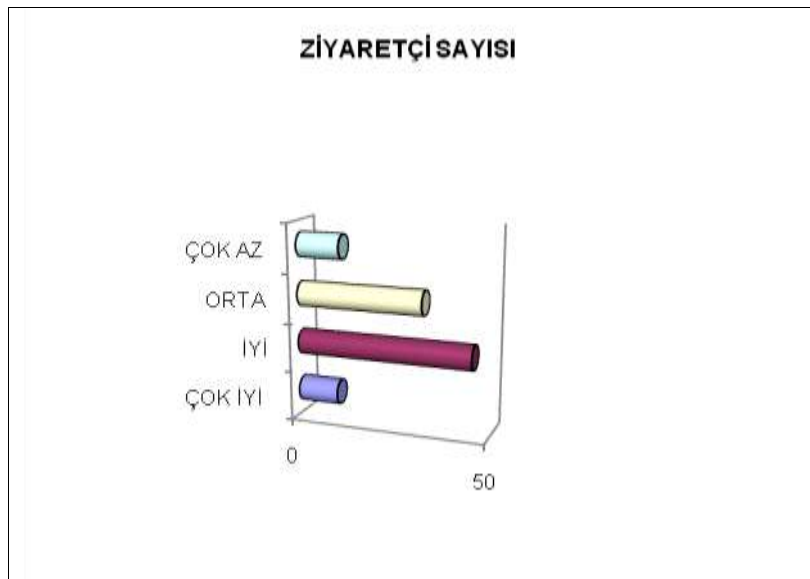
Şekil 5:

Tablo 7: Üyelerimizin Ziyaretçi Sayısına İlişkin Görüşleri

SORU 3: Ziyaretçi sayısı sizce nasıldı?	
ÇOK İYİ	%11
İYİ	%45
ORTA	%33
ÇOK AZ	%11

Şekil 6:

Tablo 8: Üyelerimizin Yabancı Katılımcı ve Ziyaretçi Sayısı Hakkındaki Görüşleri

SORU 4: Yabancı katılımcı ve ziyaretçi sayısı hakkındaki yorumunuz?	
ÇOK İYİ	%2
YETERLİ	%17
ORTA	%62
HİÇ YABANCI YOKTU	%19

Şekil 7:

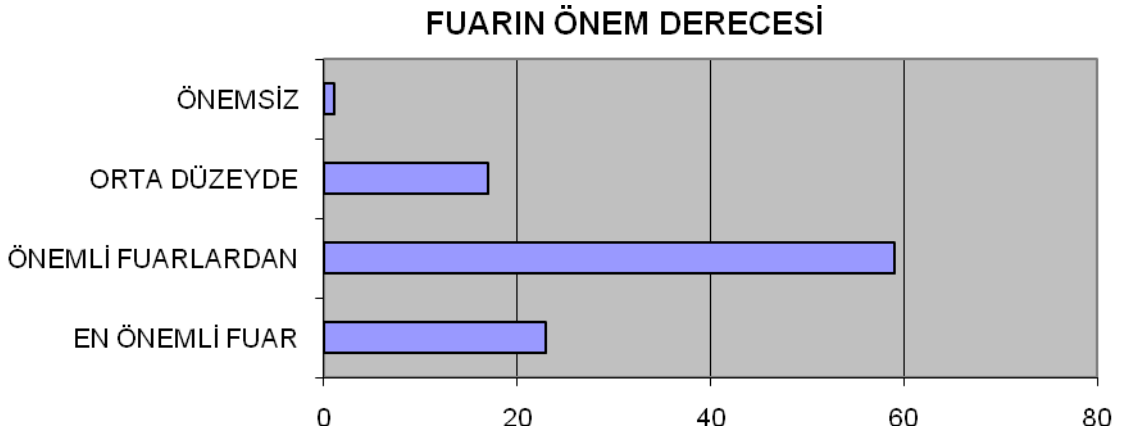

Anket sonuçlarına bakıldığında yabancı katılımcıların yeterli düzeyde olmadığı görülmektedir. Ancak organizatör firmaların etkin yurtdışı tanıtım çalışmaları ile yabancı ziyaretçi yoğunluğunun sonraki yıllarda artacağı düşünülmektedir.

Tablo 9: Üyelerimizin Katıldıkları Fuarların Sektörleri Açısından Önem Derecesi

SORU 5: Sizce bu fuarın sektörünüz açısından önem derecesi nedir?	
EN ÖNEMLİ FUAR	%23
ÖNEMLİ FUARLARDAN	%59
ORTA DÜZEYDE	%17
ÖNEMSİZ	%1

Şekil 8:

Tablo 10: Üyelerimizin Katıldıkları Fuarı Seçme Nedenleri

SORU 6: Sektörünüzde düzenlenen diğer fuarlar arasında bu fuarı seçmenizin nedeni nedir?	Oran (%)
Hedef pazar	%53
Rakiplerin katılması	%9
Odamızın teşvikleri	%13
Maliyetin diğerlerine nazaran daha az olması	%4
Alışkanlık	%3
Hedef pazara ulaşmak-rakiplerin katılması	%8
Hedef pazara ulaşmak-maliyet	%3
Rakiplerin katılması-Odamızın teşvikleri	%4
Ankete cevap vermeyenler	%2

Şekil 9:

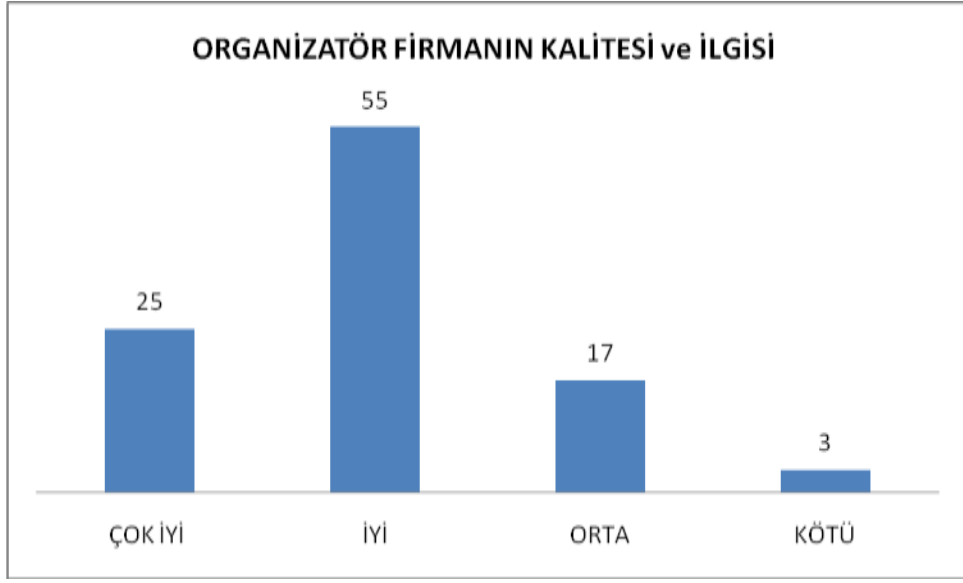

Teşvik alan firmaların büyük bir kısmının seçtikleri fuara en önemli katılım nedeni olarak hedef pazara ulaşma isteği olduğu görülmektedir.

Tablo 11: Organizatör Firmaların Üyelerimize Yaklaşımı

SORU 7: Sizce organizatör firmanın hizmetinin kalitesi ve size karşı ilgisi nasıldı?	
ÇOK İYİ	%25
İYİ	%55
ORTA	%17
KÖTÜ	%3

Şekil 10:

Tablo 12: Üyelerimizin Organizasyon Sırasında Yaşadıkları Aksaklıklar

SORU 8: Organizasyonda rastladığınız herhangi bir aksaklık oldu mu?	
HAYIR	%79
EVET	%21

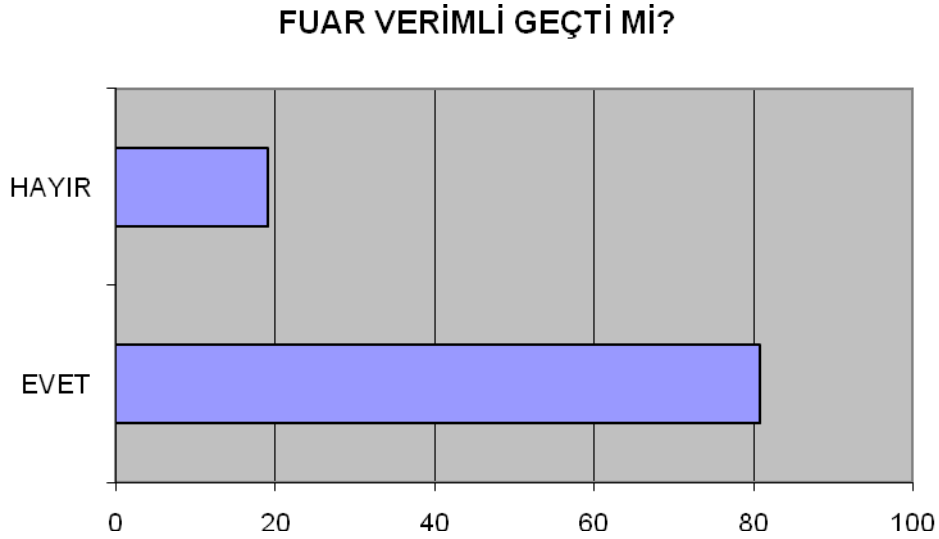
Şekil 11:

Tablo 13: Üyelerimizin Fuarlardan Elde Ettikleri Verim Oranı

SORU 9: Fuar firmanız açısından verimli geçti mi?	Oran
EVET	%81
HAYIR	%19

Şekil 12:

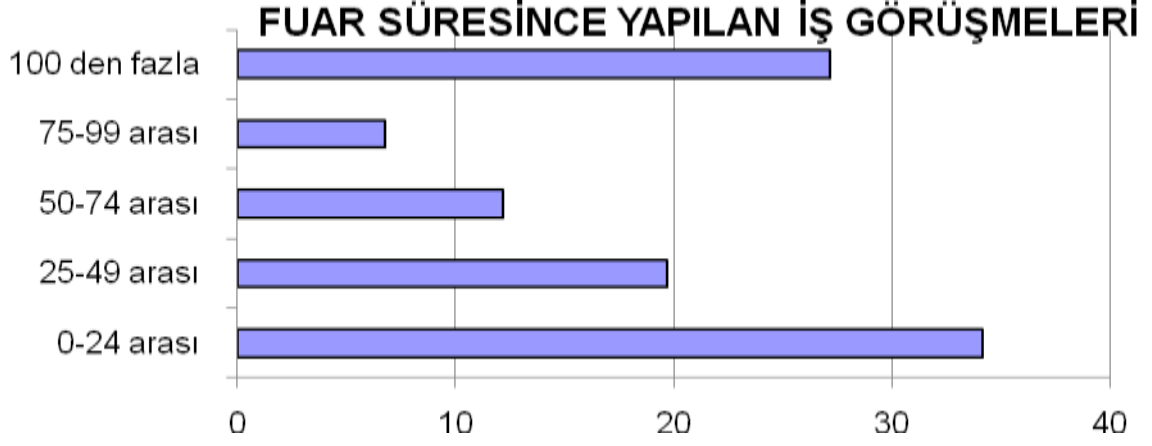

Tablo 14: Üyelerimizin Fuar Süresince Gerçekleştirdikleri Görüşme Sayısı

SORU 10: Fuar süresince yaptığınız iş görüşmesi sayısı	Oran
0-24 arası iş görüşmesi	%34
25-49 arası iş görüşmesi	%20
50-74 arası iş görüşmesi	%12

75-99 arası iş görüşmesi	%7
100 den fazla iş görüşmesi	%27

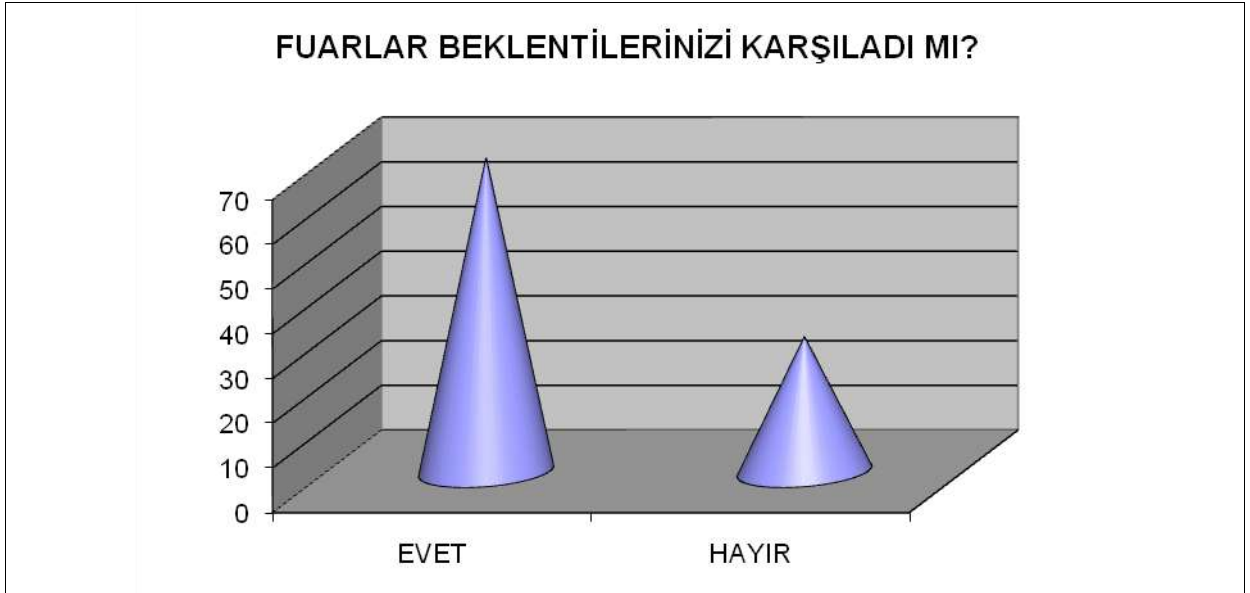
Şekil 13:

Tablo 15: Üyelerimizin Katıldıkları Fuardaki Beklentilerine Yönelik Aldıkları Tatmin Oranı

SORU 11: Fuar beklentilerinizi karşıladı mı?	
EVET	%70
HAYIR	%30

Şekil 14:

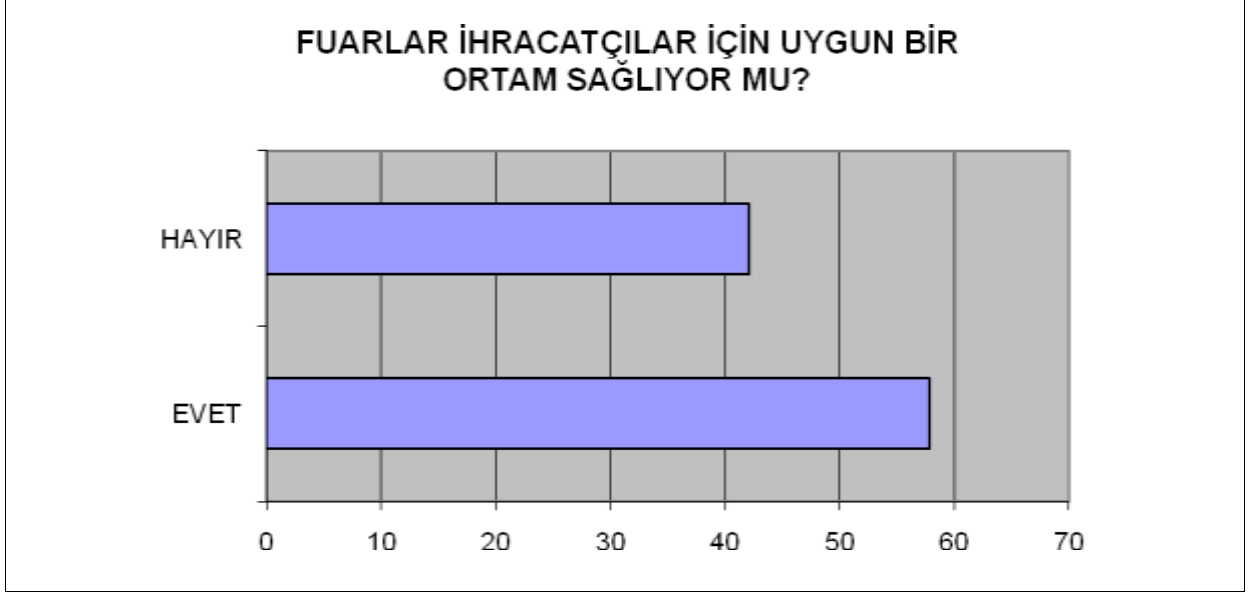

Şekil 17 den anlaşıldığı gibi teşvik alan firmalarımızın katıldıkları fuarlarda beklentilerinin çoğunlukla karşılandığı söylenebilir.

Tablo 16: Fuarların İhracat Amaçlayan Üyelerimiz için Sağladıkları Ortamın Uygunluğu

SORU 12: Fuar ihracat amaçlayan katılımcılar için uygun ortam sağlıyor mu?	
EVET	%58
HAYIR	%42

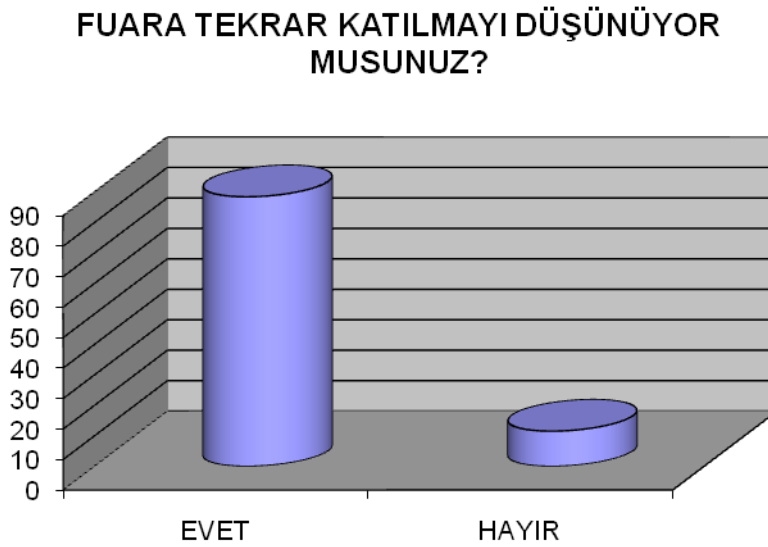
Şekil 15:

Tablo 17: Üyelerimizin Gelecek Fuarlara Yönelik Yaklaşımı

SORU 13:Gelecek yıl bu fuara tekrar katılmayı düşünüyor musunuz?	
EVET	%88
HAYIR	%12

Şekil 16 :

SONUÇ

Odamız, 1997 yılından günümüze sağlamış olduğu yurtiçi fuar teşvikleri ile küçük ve orta ölçekli üyelerimizin potansiyel güçlerini harekete geçirmekte öncü bir Meslek Odası olduğunu bir kez daha kanıtlamıştır.

Bununla birlikte, geçtiğimiz yıllarla karşılaştırma yaptığımızda 2008 yılında hem ödenen teşvik tutarı hem de katılımcı üye sayımızda bazı düşüşler gözlemlenmiştir. Tüm dünya ekonomilerinin büyük bir sınav verdiği global kriz üyelerimizi ve dolayısıyla fuarcılık sektörünü de etkilemiştir. Ancak yine de üyelerimiz için ödenen 344,6 Bin TL'lik teşvik tutarı, ekonomik krize karşı üyelerimizi cesaretlendirici önemli bir faktör olmuştur. Geçtiğimiz 2008 yılının bütün istatistikleri ve bilgilerini kapsayan bu raporumuzda görüldüğü gibi "yurt içi fuar teşviklerimiz" farklı sektörlerde faaliyet gösteren birçok üyemize hitap etmektedir.

Pazarlamanın dünyadaki en etkin yöntemlerinden biri olan fuarlara yönelik teşvik faaliyetlerimiz üyelerimizin katılımıyla devam etmektedir. 2008 raporunda da görüldüğü gibi üyelerimizin bu faaliyeti devam ettirmelerindeki en büyük etkenlerden biride: fuarların katılımcılara sunduğu tatmin oranıdır. Katılımcı üyelerimizin yüzde 70'inin düşüncesi fuarların tatmin edici olduğu yönündedir. Dolayısıyla bu sonuç, üyelerimizin gelecek yıllarda da fuarlara katılımlarını devam ettireceğini göstermektedir. Nitekim anketimizin ve raporumuzun son sorusu olan "bu fuara gelecek yıl katılmayı ister misiniz?" sorusuna katılımcıların % 88 gibi büyük bir oranda olumlu cevap almıştır.

Amacımız, finansal yetersizliğe sahip üyelerimize katkı sağlamak ve özellikle sektörlerini ilgilendiren önemli ve tanınmış fuarlara katılımlarına yardımcı olmaktır. Odamız yurtiçi fuar teşvikleri söz konusu amaca yönelik verimli hizmetler sunmaktadır.

Fuar katılımları ile, üye firmalarımız iş portföylerini genişletmekte, pazarlamanın en etkili yöntemi olan fuarları daha yakından tanımakta ve ülkemizde fuarcılığın her geçen gün gelişmesine ve yaygınlaşmasına katkıda bulunmaktadır.

Teşvik kapsamındaki fuarların gelişimi üye firmalarımızın katılımıyla artış göstermektedir. Bu nedenle Odamızın TOBB'a bağlı ve teşvik veren tek Oda olarak ülkemizdeki fuarcılığın gelişmesine ve yaygınlaşmasına olan katkısı tartışılmazdır.